

مشکلات مدیریتی و فرسودگی ماشین آلات از جمله این دلایل است. برخی محصولات مانند میلگردهای فولادی، اشباع شده اند و احیای این واحدها نتیجه‌بخش نیست. اگر مشکل، نبود سرمایه در گردش باشد، مشارکت سرمایه‌گذاران، واحدرا احیای می‌کند.»

▼ شاخص‌های احیا چیست؟

دولت در هر سفر استانی جشنن احیا می‌گیرد و اعلام می‌شود چندصد واحد به چرخه تولید بازگشته‌اند اما ابهامی که ایجاد می‌شود اینکه اساساً شاخص و ملاک احیا چیست؟ تحت چه فرآیندی این احیا صورت می‌گیرد؟ آیا نتیجه احیای بررسی می‌شود؟ اگر منابع مالی به واحدها تزریق شده آیا به تولید رسیدن یا نرسیدن آن منابع ردگیری شده است؟ آیا این طرز نگاه سیاستگذار که به هر قیمتی واحد تولیدی سرپا نگه داشته شود، صحیح است؟ یا اصلاً این رویکرد تا چه اندازه می‌تواند مانع رکود بخش تولید باشد و در سیاست‌های صنعتی جایگیرد؟

▼ شوک بی‌نمر

دولت سیزدهم عزم جدی برای احیای واحدهای تولیدی و صنعتی دارد؛ اما راه رونق تولید صنعتی از مسیر احیای واحدهای راکد صنعتی نمی‌گذرد. بنا بر استدلال‌های سکاکنداران صمت در دولت سیزدهم، احیای واحد صنعتی یک‌سوم ایجاد واحد جدید هزینه‌خواهد داشت، از این‌رو صرفه اقتصادی در این است که به‌جای ایجاد واحد جدید به سمت احیای واحدهای راکد و نیمه‌راکد برویم. در این بین اما سیاستگذار توجه نمی‌کند تزریق یکباره پول به واحدهای صنعتی برای احیای آنها، بیشتر شبیه شوکی بی‌نمر به واحدهای تولیدی است و صرفه اقتصادی نخواهد داشت؛ زیرا واحد راکد، واحدی است که نتوانسته در وضعیت تورمی کشور، حیات داشته باشد. پس تزریق منابع مالی برای سرپا نگه‌داشتن آن، کاری عبث است که موجب ایجاد سیکل معیوب و نابودی و زوال این بنگاه‌ها خواهد شد.

بخش تولید در کشور با مشکلات ساختاری دست‌وپنجه نرم می‌کند که خروجی آن بنگاه‌های ناکارآمد و ورشکسته می‌شود. برای حمایت بلندمدت از تولید باید به ریشه‌های این مشکلات پرداخته شود زیرا به هر قیمتی سرپا نگه‌داشتن واحدهای ورشکسته، پاک کردن صورت مسئله است. بخش تولیدی به دلیل پایین بودن بهره‌وری و بالا بودن هزینه تمام‌شده قابلیت‌زایب در بازارهای جهانی را ندارد. نگاهی به ترکیب صادرات کشور نشان می‌دهد که صادرات کشور ما به جز مواد معدنی استخراجی و محصولات کشاورزی، شامل محصولاتی می‌شود که با پایه خوراک ارزان یا انرژی ارزان تولید می‌شوند. در غیر این صورت توانایی رقابت و صادر کردن آنها وجود نداشت، بنابراین در چنین محیطی نمی‌توان انتظار داشت که بخش تولید بدون مشکل به کار خود ادامه دهد. تحمیل بار این مشکلات ساختاری به سیستم بانکی با اجبار بانک‌ها به اعطای تسهیلات ارزان قیمت (نرخ واقعی منفی) هم نمی‌تواند دردی را از بخش تولید دوا کند و تنها به هزینه‌بر کردن وضعیت نظام بانکی و اضافه کردن باری بر دوش بانک‌ها منجر می‌شود. اگر رویکرد احیای واحدهای راکد با هزینه دولتی ادامه یابد، دولت یا باید از جیب خود برای احیا هزینه

می‌شود که اگر حمایت‌های دولت خارج از بستر سیاست صنعتی مدون و شفاف رقابتی باشد، به احتمال بسیار زیاد حمایت‌ها محکوم به شکست هستند. نتیجه هم این است که سرمایه زیادی از کشور صرف بی‌تدبیری می‌شود. تجربه کشور وهمچنین بقیه کشورها هم این مسئله را تأیید می‌کند. بنابراین در زمانی که دولت درگیر کسری بودجه و منابع است، مجبور است میزان تقدینگی را افزایش دهد. از سوی دیگر هم چون از بنگاه‌های کاربردی جدید حمایت نشده، رکود در بازار حکم‌فرما می‌شود. نتیجه‌نهایی هم افزایش تورم یا تعمیق رکود است.
«به‌نظر شما سیاست‌های صنعتی درست برای اقتصاد ایران کدام سیاست‌ها هستند؟ آیا مدل‌های توسعه اقتصادی کشورهای جنوب شرق آسیا، در ایران هم جوابگوست؟

ما باید حتماً از تجربه کشورهای جنوب شرق آسیا و آمریکای جنوبی استفاده کنیم. همه این تجربه‌ها برای ما مفید است اما مفید بودن تجربه‌ها به این معنا نیست که می‌توانیم دقیقاً مشابه همان تجربه را در کشور پیاده کنیم. باید متوجه باشیم که چه مکانیزم‌هایی در این کشورها کار کرده و موجب موفقیت آن‌ها شده است و چه مکانیزم‌هایی کار نکرده و باعث موفقیت آن‌ها نبوده است. بعد باید دید کدام‌یک از این مکانیزم‌ها برای ایران فعال است و کدام مکانیزم‌ها، فعال نیست. ممکن است اصلاً برخی از مکانیزم‌ها، برای ایران قابل دسترسی باشد که برای آنان در دسترس نبوده است.

«مثلاً چه مکانیزمی؟

موقعیت جغرافیایی ایران منحصر به‌فرد است. موقعیت جغرافیایی خوب، مکانیزمی است که کشورهای آمریکای جنوبی و آسیایی نداشتند؛ اما ایران دارد. وقتی سیاست‌گذار صنعتی می‌خواهد برنامه بریزد، نمی‌تواند خارج از چارچوب محدودیت‌ها و موقعیت‌های جغرافیایی به برنامه‌ریزی فکر کند اما باید در نظر داشت آن دسته از حمایت‌هایی که در راستای سیاست صنعتی در جهان موفق شده، حتماً مشروط و محدود بوده است. حمایت‌های بی‌چون و چرا، قطعاً محکوم به شکست است. این تجربه ایران و بقیه کشورهاست. مهم این است که سیاست صنعتی حتماً منتج به بازار داخلی و خارجی محصول نهایی تولیدی شود.

کند یا از جیب بانک‌ها. در صورتی که هزینه از دخل بانک‌ها برداشته شود، بخش قابل توجهی از پرتفوی بانک‌ها به جای اینکه معطوف به اعطای تسهیلات شود به بنگاه‌داری اختصاص پیدا می‌کند که منجر به کاهش کیفیت دارایی‌های بانک‌ها و مشکلات ترازنامه‌ای فراوانی خواهد شد. در صورتی هم که دولت خودش این هزینه را بپردازد، کسری بودجه را تعمیق خواهد کرد. اگر تا چند سال پیش اعتقاد بر این بود که هر چه تعداد بنگاه‌های بزرگ بیشتر باشد، اقتصاد پویاتر می‌شود، اما امروزه سهمی که بنگاه‌های کوچک و متوسط از رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال دارند، بسیار بالاست. این موضوع لزوم توانمندسازی بخش خصوصی، رقابت‌پذیری اقتصاد و تعامل با قواعد جهانی سازی، سیاستگذاری‌های مبتنی بر آزادسازی اقتصاد و تقویت بخش خصوصی را برای توسعه فعالیت‌های اقتصادی ضرورت می‌بخشد. بنابراین ضروری است دولت امور این بنگاه‌ها را تسهیل کند تا بنگاه‌های اقتصادی خرد و متوسط بتوانند آزادانه و در شرایط رقابتی مناسب به بقای خود ادامه دهند. در واقع، بنگاه‌ها پیش از تسهیلات و حمایت‌های دولتی نیاز دارند از موانع دولتی رها شوند.

تعطیلی واحد تولیدی، به معنای تعطیلی تولید نیست. در پیشرفته‌ترین و توسعه‌یافته‌ترین کشورها هم بعضی از واحدهای تولیدی و خدماتی از چرخه اقتصاد خارج می‌شوند. واحدهای تولیدی، در دوره رونق شروع به کار می‌کنند و همین جریان باعث رشد اقتصادی می‌شود. با انعام دوره رونق و از کار افتادن جاذبه آهن‌ربایی تولید، چرخش منابع انسانی و سرمایه‌ای از واحدهای تولیدی که کارایی ندارند به سمت واحدهای جدید به مثابه یک فیلتر عمل می‌کند. در نتیجه، بخش تولیدی کارآمدتر می‌شود. اساساً سیاستگذار نباید مانع خروج واحدهای تولید ناکارآمد و به این شکل در اقتصاد دخالت کند؛ بلکه باید هم و غم خود را به برطرف کردن موانع ورود واحدهای جدید کاربردی یعنی بهبود محیط کسب‌وکار اختصاص دهد. از آن‌جایی که واحد تولیدی ناکارآمد، در اقتصاد محکوم به شکست هستند، حمایت از آن‌ها تنها تحمیل هزینه به جیب کشور و مردم است.

اصلی‌ترین وظیفه دولت در پارادایم سیاست‌های صنعتی، فراهم کردن محیط مناسب کسب‌وکار است. تازه‌ترین گزارش بازاری پژوهشی اتاق ایران با شاخص شین در زمستان ۱۴۰۲ از نامساعدتر شدن این شاخص نسبت به پاییز ۱۴۰۲ حکایت دارد. براساس نتایج حاصل از پایش ملی محیط کسب‌وکار ایران در زمستان سال گذشته، ۴/۶٪ محاسبه شده که از وضعیت این شاخص نسبت به ارزیابی پاییز ۱۴۰۲ با میانگین ۹۸/۵٪ نامساعدتر است. نمره بدترین ارزیابی در این شاخص ۱۰ است و به گفته شرکت‌کنندگان، «غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات»، «دشواری تأمین مالی از بانک‌ها» و «بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های

دوشنبه ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۳
سال سوم • شماره ۵۱۱
www.hammihanonline.ir

اجرایی ناظر بر کسب‌وکار» نامناسب‌ترین مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار کشور نسبت به سایر مؤلفه‌ها بوده‌اند. بنابراین اگر قرار باشد دولتی دست به اقدامی برای توسعه تولید بزند، ابتدا باید این موانع را رفع و رجوع کند زیرا با احیای واحدهای راکد ناکارآمد، این واحدها دوباره ورشکسته می‌شوند و این دور باطل، پی در پی ادامه خواهد داشت.

▼ تجربه ناموفقی کارخانه آزمایش

یکی از مجموعه‌هایی که دولت احیای آن را با تسهیلات زیاد رسانه‌ای کرد کارخانه آزمایش بود. براساس گزارش اکونگار دولت در همان سال اول اش، در تاریخ ۲۲ مهر ۱۴۰۰ از کارخانه مردشت آزمایش بازدید کرد و دستور احیای کارخانه را داد. یک سال پس از صدور دستور دولت سیزدهم، محمدپرویزی، رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت مردودشت از راه‌اندازی این کارخانه با ۴۰ نفر نیرو خبر داد و گفت: «افتتاح فاز اول این کارخانه را خوش‌یمن می‌بینیم و امیدواریم شاهد افتتاح فازهای بعدی این کارخانه، رونق صنعت و اشتغالزایی هرچه بیشتر در شهرستان باشیم.» این امیدواری اما چندان ناپدید چراکه تولیدات کارخانه مردودشت بدون مشتری ماند و عملاً کالاهایی که با امید دوباره تولید شده بود به بازاری نرسید. به دلیل تداوم مشکلات ساختاری، مدیران شرکت تصمیم به توقف تولیدات زیان‌ده و تمرکز روی اجاره انبارهای خود گرفتند. به این ترتیب در صورت‌های منتشرشده این شرکت در کدال ۶۷ میلیارد ۴۰۰ میلیون تومان درآمدی که به دست آمده مربوط به تمدید قراردادهای اجاره در دوره جدید است.

حالا خبر می‌رسد کارخانه آزمایش قصد دارد پس از تجدید ارزیابی زمین‌های به‌جامانده از دوران شکوفایی تولید خود را واگذار کند. در صورت واگذاری آخرین دارایی‌ها، پرونده آزمایش برای همیشه بسته می‌شود. شرکت واحد مردودشت، در سال ۱۳۲۷ با سرمایه ۱۰۰ میلیون ریال تأسیس و در سال ۱۳۹۷ به دلیل قدیمی بودن تکنولوژی خطوط تولید و قیمت تمام‌شده بالا و عدم وجود مشتری و افزایش زیان، در سنوات اخیر تصمیم به انحلال و بازیافت دارایی‌ها و پرداخت بدهی‌ها گرفت. جمع دارایی‌های این شرکت در گزارش‌های منتشرشده مربوط به سال مالی منتهی به شهریورماه سال پیش به میزان یک هزار و ۶۲۵ میلیارد ریال بوده که نسبت به مجموع دارایی‌ها در شهریورماه ۱۴۰۱ به میزان ۶۰ درصد افزایش داشته است. شرکت در این مورد بیان کرده است که افزایش دارایی‌ها به‌دلیل افزایش مطالبات از مستأجران بوده است. جمع بدهی‌های این شرکت در شهریورماه سال جاری با افزایش ۲۲ درصدی نسبت به سال مالی گذشته به میزان ۲ هزار و ۷۰۰ میلیارد ریال بوده است. در نهایت باید اشاره کرد که مجموع حقوق صاحبان سهام در عدد یک هزار و ۷۵ میلیارد ریال زیان‌ده بوده است. بنابراین احیای و پرتلغ‌ن‌ترین واحد تولیدی دولت چندان ناپیاید.

آگهی فراخوان شناسایی تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان تجهیزات شهربازی

شهرداری رفسنجان در نظر دارد جهت احداث شهربازی جدید دستگاه‌های مورد نیاز خود را پس از ارزیابی تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان این حوزه از طریق مناقصه خریداری نماید.
لذا به منظور شناسایی و ارزیابی تامین‌کنندگان توانمند و دارای سوابق مرتبط در این حوزه دعوت می‌گردد تا رزومه کاری و لیست دستگاه‌های مرتبط با کارایی و مشخصات فنی را حداکثر تا روز سه‌شنبه ۰۸/۰۳/۱۴۰۳ به آدرس: رفسنجان، خیابان تختی، ساختمان مرکزی شهرداری، واحد سرمایه‌گذاری ارسال نمایند.
در صورت داشتن هرگونه ابهامی در این زمینه در ساعت اداری با شماره تلفن ۰۹۱۳۳۹۱۹۴۹۹ تماس حاصل فرمایید.
آدرس: رفسنجان، خیابان تختی - کدپستی ۷۷۱۴۷۱۱۹۶

اداره ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری رفسنجان

تجدید مرتبه اول فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی (دومرحله‌ای) نوبت اول

۱- شماره و موضوع مناقصه: تجدید مرتبه اول فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی (دو مرحله‌ای) مناقصه شماره ۰۳۳۳/۰۲۸۰۸۴۰ (پروژه خرید و نصب RO۴ در واحد آب و بخار) با شماره فراخوان ۰۹۱۳۳۹۱۳۴۰۰۰۰۱۹ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد).
۲- نام و نشانی مناقصه‌گذار: استان خراسان رضوی-کیلومتر ۱۶۵ جاده مشهد/سرخس-شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد.
۳- شرایط مناقصه‌گر: کلیه شرکت‌های دارای حداقل پایه‌۵(پنج) در رشته تاسیسات و تجهیزات و یا پایه‌۵(پنج) در رشته آب از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور که در ارزیابی کیفی مرتبط، امتیاز لازم را وفق معیارهای اعلام‌شده کسب نمایند.
۴- مهلت و آدرس دریافت اسناد: حداکثر تا ساعت ۱۹ مورخ ۰۸/۰۳/۱۴۰۳، متقاضیان می‌توانند از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(سامانه ستاد) به آدرس https://www.setadiran.ir اسناد استعلام ارزیابی کیفی را دریافت و در مناقصه شرکت نمایند، لازم به ذکر است کلیه مراحل برگزاری مناقصه از جمله ارزیابی کیفی (از دریافت و تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال دعوت‌نامه جهت سایر مراحل مناقصه) و سایر مراحل مناقصه، از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) انجام خواهد شد، بدیهی است اسناد مناقصه پس از برگزاری قرآیند ارزیابی کیفی به مناقصه‌گران تأیید شده از طریق سامانه ستاد ارسال خواهد شد.
متقاضیان بعد از دریافت استعلام ارزیابی می‌بایست حداکثر تا ساعت ۱۹ مورخ ۰۳/۰۳/۱۴۰۳ استعلام ارزیابی تکمیل‌شده را به همراه مدارک مورد نیاز در سامانه مذکور بارگذاری و ارسال نمایند.
۵- برآورد مناقصه: مبلغ ۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (یکصد و چهل میلیارد ریال).
۶- زمان گشایش پاکت‌ها: پاکت‌های مناقصه رأس ساعت ۹ مورخ ۰۳/۰۵/۱۴۰۳ در حضور پیشنهاددهندگان و با حداقل ۲ پیشنهاد قیمت در آدرس مشهد، خیابان آبکوه، نبش آپکوه ۷ (دانشسرای شمالی)، شماره ۲۵۵، شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد اتاق کنفرانس گشایش خواهد یافت. لازم به ذکر است تاریخ اعلام‌شده در خصوص گشایش پیشنهادهای قیمت قطعی نبوده و با توجه به روند ارزیابی کیفی امکان تغییر تاریخ وجود خواهد داشت.

روابط عمومی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد

گزارش روز

سود ۴۰ درصد اخزا و ریزش ۶۲هزار واحدی بورس

شاخص کل بورس تهران در پایان معاملات روز یکشنبه با کاهش ۶۲هزار و ۲۳۷ واحدی روی دومیلیون و ۱۰۶ هزار و ۴۳۹ اوحد ایستاد. نرخ اخزا به ۴۰ درصد رسیده است. به‌دنبال سیاست‌های پولی اجراشده از سوی بانک مرکزی و دولت نرخ‌ها در بازار سرمایه نیز دستخوش تغییر قرار گرفت.

به نظر می‌رسد پس از تغییراتی که نرخ سود تسهیلات بانکی پس از انتشار اوراق گواهی سپرده خاص با نرخ ۳۰ درصد پیدا کرد و تسهیلات با نرخ‌های ۴۰ درصد به تولیدکنندگان رسید، حالا نوبت به افزایش نرخ‌ها در بازار سرمایه است.

سیاست‌های پولی سال گذشته برای کنترل نرخ ارز تغییراتی داشت که از سوی محمدرضا فرزین ابلاغ شد و مورد تأیید وزیر اقتصاد هم قرار گرفت.

احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد پیش از این اعلام کرده بود: «با موضوع انتقاد به اوراق گواهی خاص موافقیم و با بانک مرکزی در این خصوص مذاکره خواهیم کرد که کمک‌کننده خواهد بود تا کلابه‌های فعالان بازار سرمایه حل‌وفصل شود.» با اجرای این سیاست، سود سپرده برخی بانک‌ها به‌رغم مصوبه شورای پول اعتبار در سایه سکوت بانک مرکزی به ۳۳ درصد رسید و پس از آن نرخ سود تسهیلات بانکی تا ۴۰ درصد افزایش یافت.

این تغییرات تولید را تحت تأثیر قرار داد و هزینه‌های بنگاه‌ها را بالا برد. امروز نوبت به بورس رسیده که تحت تأثیر سیاست‌های پولی و مالی دولت دچار تکانه‌های منفی شود. زبان شرکت‌های بورسی که صورت‌های مالی از راه رسیده آنها به رخ می‌کشند موبد تبعات سیاست‌های اشاره‌شده است. بر همین اساس، این گمانه در میان است که ریزش امروز بورس، بخشی از نقشه بزرگ‌تری است که منویات دولت را به‌منظور جذب تمامی منابع مالی برای هزینه‌کرد خود تأمین خواهد کرد.

مزیت اصلی صنایع در ایران، خوراک ارزان قیمت است؛ این در حالی است که نرخ خوراک برای صنایع بخش پتروشیمی و فولادی، افزایش قیمت داشته است تا حدی که دبیر انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت کشور به «سنا» هشدار داده است به دلیل تورم موجود، پالایشگاه‌ها در سال جاری زیان‌ده خواهند بود و در مقایسه با سنوات گذشته سود قابل توجهی عاید این صنعت نمی‌شود. او همچنین اخطار داده بود در صورتی که دستورالعمل نرخ خوراک پالایشی‌ها اصلاح نشود، تولید کشور دچار بحران می‌شود و دولت هم در این زمینه با مشکلاتی از جمله تشدید ناترازی انرژی مواجه خواهد شد.

معاونت نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار، جزئیات نرخ گاز خوراک پتروشیمی‌ها بر حسب چهار هاب منطقه‌ای در اسفندماه را هم اعلام کرد.

براساس مصوبه هیئت دولت، نرخ پایه خوراک گاز واحدهای پتروشیمی تا پایان برنامه هفتم توسعه ایران براساس ابلاغیه ۲۶ دی‌ماه ۱۳۹۴ وزارت نفت تعیین می‌شود. طبق متن ابلاغیه مذکور درباره خوراک گاز طبیعی واحدهای پتروشیمی، فرمول پایه محاسبه قیمت گاز سبک و شیرین تحویلی از شبکه سراسری گاز به‌عنوان خوراک واحدهای پتروشیمی به این ترتیب است که «قیمت گاز طبیعی در بازار تعیین شده» از میانگین ماه قبل قیمت صادراتی گاز طبیعی ایران بیشتر نشود. قیمت خوراک واحدهای متانولی مشروط به تسویه ماهانه، معادل ۹۵ درصد نرخ پایه تعیین شود و در نهایت، نرخ سوخت گاز تحویلی به واحدهای پتروشیمی، پالایشگاه‌ها، تلمبه‌خانه‌ها و واحدهای احیای فولاد (به استثنای واحدهای کوره بلند) معادل ۶۰ درصد، واحدهای تولید فلزات (شامل واحدهای احیای کوره بلند) ۴۵ درصد، واحدهای تولید سیمان ۱۵ درصد و سایر واحدهای صنعتی ۱۰ درصد نرخ پایه خوراک گاز پتروشیمی هاتعیین می‌شود.

این در حالی است که تهدید مالیاتی دولت برای بورس نیز هنوز برطرف نشده است. در واقع با لغو معافیت مالیاتی شرکت‌های بورسی، انتظار ریزش‌ها در بورس وجود دارد. از همین ابتدای سال شرکت‌های بورسی نگرانی‌های زیادی برای مواجهه با مالی اضافه‌شده دارند.